

maatte da overlade til de Folk, der egentlig skulde staae i Spidsen for sige Foretagender, navnlig Comiteen for Grosferersocietetet, at see at finde paa andre og bedre Udveie. Selv om mange Mennecker mene, at det var et rigtigt Forslag, er det jo, naar det ikke bliver fulgt, det samme, som om det ikke var tilstede; det hjælper altsaa ikke her at gjentage det, og det er Grunden til, at jeg ikke tidligere har nævnt det. Jeg vil heller ikke nægte, at et Forslag af den Natur, der for 5 à 6 Dage siden kunde have ført til Maalet, maaskee ikke nu er mere tjenligt. Efterhaanden som Mistilliden stiger, og efterhaanden som det bliver umuligt at faae Noget undtagen for Metal, bliver det nødvendigt at skaffe dette Metal, for at tilfredsstille det glubende Begjer, der er efter Penge og ikke efter Andet; og saasnart dette Begjer blot i nogen Grad seer, at det kan blive mættet, vil Nødvendigheden med Hensyn til at skaffe dette Metal tilveie ogsaa være ophørt. Dersom vi nu aldeles ingen Indskydelse have paa den saakaldte Dresundsfond, der er saa rig paa Sølv og saa let kan skaffe det, der med saa stor Nytte kan anvendes her i Landet, og anvendes uden at der trædes Nogen et Haar for nær; jeg siger, dersom vi ikke kunne skaffe saa meget Sølv directe, saa maae vi kunne skaffe det indirecte; thi hvor fattig Kongeriget end er paa Midler, saa har det dog en Million, som er laant ud til Kjøbenhavns Commune, som maatte kunne pantsættes til Dresundsfondet, for at faae noget Sølv; denne Million maa dog være det Halve, 500,000 Rd., værd i Sølv, og det er allerede en betydelig Hjælp. Man maatte kunne gaae til Banken, naar Regjeringen vil blande sig deri — og den kan ikke lade være at blande sig deri — og sige: Du har en Statsobligation liggende; laan Sølv paa den hos Dresundsfondet. Der er, som sagt, mangfoldige Veie at gaae; der er Midler nok tilstede, naar man blot vil anvende lidt Behændighed og nogen god Villie; men naar ingen af Delene er tilstede, eller de idetmindste mangle paa eet Sted, skjøndt de i høi Grad kunne være tilstede paa et andet Sted; naar man ikke vil røre sig udenfor de allerstærkeste Fordringer, naar man vil sige: Ja, lad det

gaae, som det kan; det er vigtigere at sidde fuldkommen stille i en ophøiet Stilling og see ned paa al den Udelæggelse, der gaaer for sig i Verden, og sige: Det gjør ikke noget, lad der kun skee nogle Ulykker; Meget deraf er fortjent, ja, saa bliver det ved at gaae, som der er Beviser for, at det er gaaet i visse Dage, og saa er ikke alene de imaginære Værdier og de, der komme næst derefter, borte; men en stor Deel af de virkelige Værdier gaaer ogsaa tabt, saaledes at det bliver vanskeligt at erhverve dem tilbage.

Naar vi see hen til samtlige Regjeringer i Europa, saa er der ingen saa gunstig situeret, hvad Midler angaaer, som netop vor; men vi maae lægge Mærke til, at vi have været og ere i en Tilstand med Hensyn til vort Pengevæsen, som næsten gjør det uundgaaeligt for Regjeringen at træde imellem. Vi have kun en eneste Bank i Landet, og de ærede Medlemmer vide meget godt, hvorledes den er i Besiddelse af saa at sige hele Landets Omsætning. Jeg skal ikke sige Noget imod Banken, det er ikke til nogen Nytte; jeg skal ikke sige Andet, end at den paa en Maade er gaaet istaa, da den ikke kan opfylde de Formaal, som have betinget Detroiens (Stemmer: Jo!). Nei, den kan for Dieblisset ikke bidrage til at hjælpe Landets Omsætning og Optræden, den er for Dieblisset gaaet istaa. Der kunde være Meget at sige om, hvorledes den er kommen i den Tilstand, men det er unødvendigt nu at gaae ind derpaa. Naar man altsaa ikke engang vil bidrage til, at der kan komme et solidt rentebærende Papir ud i Verden, som kan være god Betaling i de kongelige Kasser, og vi ere indskrænkede til Banken, saa en Circulationsmidlet for Dieblisset ophørt i den allernødvendigste Grad. Dersom Nogen siger mig, at det er en Krænkelse af Bankoetoiens, at det er ulovligt, saa henviser jeg til Detroiens, og da jeg har hørt det udenfor denne Sal saa ofte omtale, at Regjeringen ikke kan handle imod Bankoetoiens, ved at tillade, at noget andet Papir end Bankens er et Betalingsmiddel i de offentlige Kasser, saa vil jeg minde om, at der kun er tilfaldt Banken udelukkende Ret til at udgive repræsentative